

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 78
Харківської міської ради Харківської області»

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ
ТА РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Стаханова Наталія Григорівна,
учитель географії
комунального закладу
«Харківський ліцей № 78
Харківської міської ради
Харківської області»,
спеціаліст вищої категорії

Харків
2024

ПЕРСОНАЛІЇ

1. Прізвище, ім'я, по батькові: Стаханова Наталія Григорівна.

2. Число, місяць, рік народження – 21.05.1980.

3. Повна назва вищого закладу освіти, який закінчив, рік закінчення – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2002, геолого-географічний факультет.

4. Стаж педагогічної роботи – 22 роки.

5. Основні етапи педагогічної діяльності: з 2001 р. до нині – вчитель географії Харківського ліцею №78 Харківської міської ради Харківської області; 2020 р. – атестація (присвоєння категорії «спеціаліст вищої категорії»; 2024 р. – переможець I туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2024».

6. Місце роботи, посада, яку обіймає – учитель географії комунального закладу «Харківський ліцей № 78 Харківської міської ради Харківської області».

7. Педагогічні відзнаки та визнання.

1. Грамота Управління освіти адміністрації Слобідського району Харківської міської ради за сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм, активну участь у становленні і розвитку національної системи освіти, популяризацію кращих педагогічних здобутків і професійної майстерності та за перемогу у номінації «Географія» першого (зонального) туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2019» (2019).

2. Грамота Департаменту освіти Харківської міської ради за сумлінну , плідну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у справи навчання й виховання підростаючого покоління (2019).

8. Сутність досвіду

Підвищення мотивації здобувачів освіти до вивчення географії є важливим аспектом сучасної освіти, оскільки це сприяє більш глибокому

розумінню світу, формування екологічної свідомості, розвитку критичного мислення. Цей процес вимагає комплексного підходу, який враховує індивідуальні особливості кожного здобувача освіти, передбачає сучасні методи навчання та сприяє створенню позитивного освітнього середовища.

Надбанням досвіду є добір онлайн-ресурсів, сучасних методів навчання для організації роботи в урочний та позаурочний час. Описані методи та підходи, які сприяють створенню цікавого та значущого освітнього процесу, який мотивує здобувачів освіти до глибшого вивчення географії, допомагає зрозуміти важливість географічних знань у сучасному світі.

Встановлено, що мотивація може здійснюватися ефективно на різних етапах навчального пізнання у межах усіх, без винятку, структурних елементів уроку.

9. Методологічна основа педагогічного досвіду

Проблема підвищення мотивації була предметом вивчення багатьох відомих педагогів, таких як В.А. Сухомлинський, Й. Песталоцці, Г.І. Щукіна, А. Дістервег, загальна ідея яких полягала в тому, що для успішного навчання та виховання необхідно приділяти увагу збільшенню навчальної мотивації, розвитку пізнавальної активності здобувачів освіти та їх творчих здібностей.

Для впровадження та узагальнення досвіду було використано комплекс методів дослідження:

- теоретичні: аналіз джерел літератури, порівняння сучасних наукових досліджень із проблем підвищення мотивації, а також їх узагальнення, класифікація й систематизація;
- емпіричні: спостереження; бесіда; власні розробки завдань.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ	8
РОЗДІЛ II. МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ	12
2.1. Педагогічні та психологічні підходи, що сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти	12
2.2. Методи навчання, що сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти	14
2.3. Використання онлайн-сервісів та застосунків на уроках географії для підвищення мотивації навчання	17
2.4. Створення інтерактивних плакатів в сервісі Thinglink як ефективний засіб підвищення мотивації вивчення географії	18
ВИСНОВКИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	22
ДОДАТОК 1. Відеоматеріали	23
ДОДАТОК 2. Практична робота. Дослідження.	24
ДОДАТОК 3. Правила роботи з сервісом ThingLink	25

ВСТУП

Сучасну шкільну освіту можна порівняти з природним каменем з безліччю гострих граней, западин і опуклостей, який шліфується річкою часу для того, щоб оптимально виконати соціальне замовлення щодо формування функціонально грамотного випускника. Сьогодні основна функція вчителя – не тільки бути джерелом знань, а й, насамперед, організувати процес пізнання, створити таку атмосферу в класі, у якій неможливо не вивчитися, і в цьому нам допомагають педагогічні технології, які вчитель використовує на кожному уроці – головні складові частини освітнього процесу.

Актуальність теми. Проблема підвищення інтересу до географії стала актуальною у зв'язку з тим що, відбулися значні зміни в суспільстві та освіті, які визначаються у своїй більшості особливостями переходу до інформаційного суспільства. Сучасний освітній контекст вимагає перегляду традиційних методів навчання та впровадження інноваційних підходів, які сприяють підвищенню мотивації та зацікавленості учнів у процесі навчання географії. Також актуальність теми полягає в тому, що саме географічна освіта відіграє важливу роль у формуванні сучасного громадянина, який здатний розуміти та взаємодіяти в умовах сучасних геополітичних конфліктів. Тому впровадження та адаптація сучасних методів навчання дозволить не тільки забезпечити подальше навчання, підвищити якість освіти, але й підтримувати інтерес здобувачів освіти до географії у складних реаліях сьогодення.

Мета і завдання дослідження. Мета досвіду полягає у виявленні оптимальних методів та технологій, що сприяють підвищенню зацікавленості до вивчення географії, активної пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Цей комплекс методів направлений на ефективну реалізацію рекомендацій та практичних інструментів МОН України, спрямованих на підвищення мотивації учнів до навчання на уроках географії, на їх активне навчання та

громадянську позицію у повсякденному житті, на покращення якості освіти в умовах дистанційного навчання.

Завдання, на розв'язання яких спрямована педагогічна діяльність:

- систематизувати напрацьовані теоретичні та практичні матеріали науковців та педагогів;
- підібрати та опанувати найбільш оптимальні форми, методи й прийоми підвищення мотивації до навчання здобувачів освіти у процесі онлайн-навчання географії;
- створити оптимальні умови для самостійної та групової роботи учнів, здійснити практичне упровадження інтерактивних цифрових онлайн-сервісів як засобів підвищення мотивації до навчання у здобувачів освіти;
- сприяти позитивній мотивації та зацікавленості учнів, розвитку навичок самостійної роботи в урочний та позаурочний час;
- подальший розвиток навичок роботи здобувачів освіти із ІКТ.

Зв'язок опису досвіду з джерелами. Дослідження ґрунтується на головних засадах Закону України «Про освіту», Методичних рекомендаціях щодо викладання географії у 2023/2024 навчальному році, чинних навчальних програм.

Об'єкт дослідження – підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання географії.

Предмет дослідження – сучасні методи, технології та застосунки, що спрямовані на підвищення мотивації здобувачів освіти до вивчення географії.

Методи дослідження

- аналіз наукової літератури для з'ясування змісту базових понять дослідження;
- аналіз та систематизація цифрових онлайн-сервісів;
- моніторинг результатів освітньої діяльності учнів;
- педагогічне спостереження;
- опис результативності;
- аналіз виконання завдань.

Новизна педагогічної ідеї у розробці власного комплексного підходу до підвищення мотивації учнів до навчання географії, визначенні найбільш ефективних сучасних технологій для створення візуально захоплюючих та інтерактивних уроків географії.

Практичне значення одержаних результатів. Результатом застосування інноваційних комп'ютерних технологій та сучасних засобів навчання є активізація пізнавальної діяльності учнів, забезпечення реалізації особистісно-орієнтованого підходу, підвищення мотивації, формування цілісних уявлень про процеси та явища в природі. Як результат висока мотивація стимулює до самостійної роботи, участі у олімпіадах, турнірах, дослідженнях і пошуку нової інформації, що є важливим для особистісного і професійного розвитку здобувачів освіти. Описані форми організації освітнього процесу та розроблені завдання можуть бути використані учителями для урізноманітнення, осучаснення та інтенсифікації процесу вивчення природничих наук у школі.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ

Мотивація – це внутрішня сила або стимул, що спонукає людину до певних дій, зусиль і досягнень. В контексті навчання мотивація відіграє важливу роль, оскільки вона визначає бажання, наполегливість та напрямок учня в здобутті знань і досягненні навчальних цілей [5].

Мотивація в навчанні визначається різними аспектами:

1. Залучення до навчання. Вмотивований здобувач освіти демонструє більшу зацікавленість у навчанні, завжди активний під час уроків, бажає вивчати новий матеріал. Вона ставить перед собою високі навчальні цілі та прагне їх досягти.
2. Покращення результатів. Здобувачі освіти, які мають сильну мотивацію, показують, як правило, високі результати, а це в свою чергу, і далі підвищує мотивацію до навчання.
3. Створення стимулюючого освітнього середовища. Мотивація сприяє постійному саморозвитку, забезпечує комфортну атмосферу в класі, відкриває можливості для активної участі здобувачів освіти у дискусіях, спільних проектах та дослідженнях. Мотивація спонукає шукати нові знання, удосконалювати свої вміння та навички.
4. Практичне застосування знань. Завдання, які спрямовані на розв'язання реальних проблем з використанням географічних знань, стимулюють учнів до активної роботи.
5. Проведення оцінювання. Методи оцінювання також впливають на мотивацію учнів. Справедливе оцінювання, яке відповідає зусиллям та досягненням здобувача освіти, підвищить мотивацію до навчання.
6. Підтримка саморегуляції. Мотивація допомагає здобувачам освіти контролювати свої емоції, керувати власні навчальні процеси, встановлювати пріоритети, оцінювати свій навчальний прогрес.

Саморегуляція допомагає здобувачам освіти використовувати час і ресурси для досягнення навчальних цілей.

Для забезпечення ефективної мотивації у навчанні важливо створити сприятливу атмосферу у класі, де кожен здобувач освіти відчуває підтримку і заохочення до активної участі. Розуміння важливості навчального матеріалу і його практичне використання в житті також відіграють ключову роль. При цьому необхідно індивідуально підходити до кожного учня, враховуючи його індивідуальні особливості.

Мотивація є внутрішньою силою, що підтримує та направляє нашу поведінку, спрямовану на досягнення певних цілей. Можна виділити кілька основних напрямків досліджень з даної теми [6].

1. Дослідження стосовно впливу учнівських мотивацій на академічні досягнення в географії. Проблематика сприйняття географії та мотивація до її вивчення у контексті розвитку інформаційних технологій та змін у геопросторі була детально розглянута у наукових роботах таких дослідників, як Л.Б. Суворова, І.В. Шимліна, О.Т. Андрєєва, М.В. Акопян, А.А. Макаренко, Г. Качіньо, А. Клонарі, К. Кутсопулос та інших.

2. Дослідники досліджували різні типи мотивації (внутрішню, зовнішню, досягнень) та їх вплив на успішність учнів у вивченні географічних предметів. Виявилося, що учні з внутрішньою мотивацією, які справді цікавляться географією, досягають кращих результатів.

3. Дослідження ролі вчителя в стимулюванні мотивації учнів у географії. Вчительські підходи, такі як створення захопливого освітнього середовища, використання інтерактивних методів та залучення реальних прикладів, можуть стимулювати мотивацію учнів. Дослідження також показали, що підтримка вчителя та похвала впливають на підвищення мотивації учнів.

4. Дослідження використання ІК технологій у навчанні географії та їх вплив на мотивацію учнів. Використання інтерактивних карт, відеоматеріалів, віртуальних екскурсій та інших технологій може підвищити

мотивацію учнів. Дослідження показали, що учні більш активно взаємодіють з матеріалами та виявляють більший інтерес до вивчення географії, коли вони використовують технології. Ці дослідження вказують на важливість мотивації вивчення географії та різноманітні фактори, що впливають на неї. Розуміння цих факторів може допомогти педагогам розробити ефективні стратегії стимулювання мотивації та підвищення успішності учнів у географічному навчанні.

Аналіз чинників, що стимулюють мотивацію здобувачів освіти до вивчення географії, дозволяє краще розуміти, що саме мотивує їх до активного вивчення географії.

Можна виділити наступні фактори, які можуть позитивно вплинути на мотивацію здобувачів освіти до вивчення географії:

1. **Зацікавленість предметом.** Учні, які виявляють зацікавленість у географічних темах, виявляють більшу мотивацію до вивчення географії. Це може бути пов'язано з особистими інтересами, розумінням актуальності та важливості географічних аспектів та географічних проблем або ж зацікавленістю територією, яка досліджується. Особливо актуальним при цьому є використання краєзнавчого методу навчання.

2. **Застосування географічних знань.** Здобувачі освіти, які бачать практичну значущість та цінність географічних знань у реальному житті, мають більшу мотивацію до вивчення географії. Це може бути пов'язано з розуміння глобальних проблем та можливістю бути причетним до їх вирішення, долучатися до громадських ініціатив щодо вирішення екологічних проблем своєї громади, з можливістю працювати у сфері міжнародного туризму, у Міністерстві закордонних справ України тощо.

3. **Різнноманітні методи, технології та прийоми викладання географії.** При плануванні кожного уроку вчитель повинен обирати такі методи та прийоми викладання географії, які забезпечать активну участь кожного учня у навчальному процесі, практичність, а отже і зацікавленість до вивчення предмету. Саме інтерактивність навчання, використання на уроках

досліджень, навчальних проєктів, віртуальних-подорожей та екскурсій, використання 3-D моделей, інтерактивних карт, ігрових технологій тощо дозволить стимулювати мотивацію учнів до навчання.

Із досвіду викладання географії, можна окреслити доволі широке коло проблем, які стають на перешкоді у вчителя на шляху до підвищення мотивації вивчення географії:

- індивідуальність мотивації. Вчитель повинен розуміти, що мотивація є індивідуальною та буде розрізнятися в залежності від особистих якостей здобувачів освіти, їх темпераменту, вподобань, інтересів тощо;
- пасивність здобувачів освіти. Досить часто вчитель стикається з проблемою пасивності учнів на уроках, коли діти не виявляють достатнього інтересу до географії. Така пасивність може пояснюватися різними причинами – від незадовільного самопочуття до впливу військових дій, які можуть викликати тривожність, стрес та загальне відчуття нестабільності.

Тому важливе завдання кожного вчителя – постійно відчувати настрій та готовність до навчання не тільки усього класу, а ще й кожного учня окремо.

РОЗДІЛ II. МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ

2.1. Педагогічні та психологічні підходи, що сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти.

Спираючись на сучасні дослідження та власний практичний досвід, можна окреслити педагогічні стратегії, які позитивно вплинуть на зацікавленість учнів.

1. *Створення позитивного емоційного клімату в класі.* Це є важливим компонентом ефективного навчального процесу. У разі, якщо здобувачі освіти почувають себе комфортно на уроці, то в такому випадку вони стають більш відкритими до нових знань та ініціатив. (рис.1)

Рис.1 Позитивний емоційний клімат сприяє підвищенню якості освіти, стимулює креативність та інноваційне мислення.

2. *Створення ситуації успіху.* Підхід, що спрямований на створення впевненості учнів у власних здібностях та вірі у власний успіх, передбачає створення чітких цілей та очікувань, справедливе оцінювання, визнання вчителем досягнень учнів, регулярний зворотній зв'язок, підтримка впевненості учнів, створення можливостей щодо саморозвитку (рис.2)

Рис.2 Нейрогра «Супер-заєць» налаштовує на

Врахування індивідуальних особливостей з

індивідуальних особливостей учнів є важливим фактором мотивації. Диференційований підхід потрібний на кожен час проведення уроків, але і враховувати особливості завдання.

Забезпечення потреб учнів. Такий підхід базується на Маслоу. Всі здобувачі освіти мають різні потреби: безпека, приналежність, повага та самореалізація. Ціх потреб бути важливим фактором мотивації до навчання. Задовольнити потреби допомагають різноманітні роботи учнів, творчі завдання, фізкультхвилинки тощо.

Залучення здобувачів освіти до самооцінки

3. *Врахування індивідуальних особливостей здобувачів освіти.*

Врахування індивідуальних особливостей учнів є важливим фактором для підвищення мотивації. Диференційований підхід потрібно використовувати не лише під час проведення уроків, але і враховувати при визначенні домашнього завдання.

4. **Забезпечення потреб учнів.** Такий підхід базується на теорії потреб А.Маслоу. Всі здобувачі освіти мають різні потреби (включаючи фізіологічні, безпека, приналежність, повага та самореалізація) і забезпечення цих потреб бути важливим фактором щодо підвищення мотивації до навчання. Задовольнити потреби допоможуть, наприклад, групова робота учнів, творчі завдання, фізкультхвилинки тощо.

5. *Залучення здобувачів освіти до самооцінки та саморефлексії.*

Цей процес сприяє осмисленню учнями своїх досягнень, розвитку самостійності та метакогнітивних навичок та включати створення аркушів само оцінювання, рефлексійних завдань, групове обговорення тощо.

Застосування вчителем таких підходів сприяє підвищенню мотивації учнів, залучення їх до активного навчання та спонукання до досягнення успіхів у вивченні географії.

2.2. Методи навчання, що сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти

Використання сучасних методів навчання дозволяють зробити навчальний процес більш цікавим, інтерактивним та ефективним.

Сучасні дослідження та власний педагогічний досвід, дозволяють визначити методи навчання, які найбільш ефективно сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти:

1. Використання компетентнісно-орієнтованих завдань (КОЗ).

КОЗ дозволяє ставити перед учнями реальні завдання та проблеми, які вимагають аналіз, самостійний пошук інформації, критичне мислення. Такі завдання стимулюють учнів до активного навчання, зацікавлюють до вирішення географічних проблем, сприяють розвитку дослідницьких, творчих, лідерських навичок. Розв'язання компетентнісно-орієнтованих завдань дозволяє розвивати ключові компетентності, можливість застосовувати свої знання та навички у реальних життєвих ситуаціях, стимулювати розвиток самостійності та відповідальності (рис. 3)

Рис.3 Використання КОЗ на уроках географії допоможе підготуватися до реальних життєвих ситуацій та викликів

2. **Використання інформаційних технологій у навчанні.** Сучасні інформаційні технології, які частіше почали використовувати вчителі з моменту впровадження дистанційного навчання перетворилися на ефективні

методи підвищення інтересу до вивчення географії. Візуалізація, інтерактивність, швидкий доступ до різноманітної інформації географічного змісту зацікавлюють здобувачів освіти, забезпечують активну участь у навчальному процесі, стимулюють самостійну роботу, дозволяють розробити захопливі та цікаві уроки географії. (рис.4)

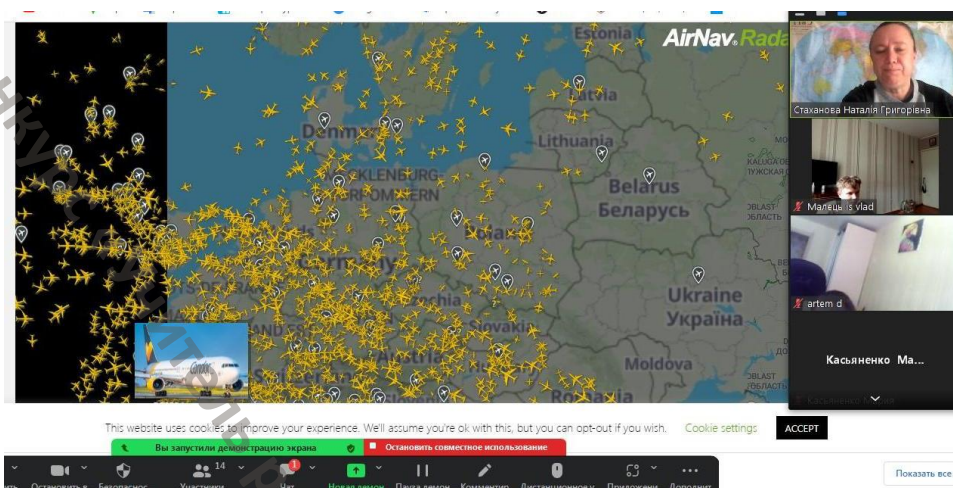

Рис.4 Використання сервісу Flightradar24 на уроках географії забезпечує візуалізацію та інтерактивність освітнього процесу

3. **Віртуальні тури та симуляції, Web-камери** дозволяють разом усім учасникам освітнього процесу «подорожувати» та досліджувати нові території, що особливо актуально в умовах воєнного стану. (рис.5)

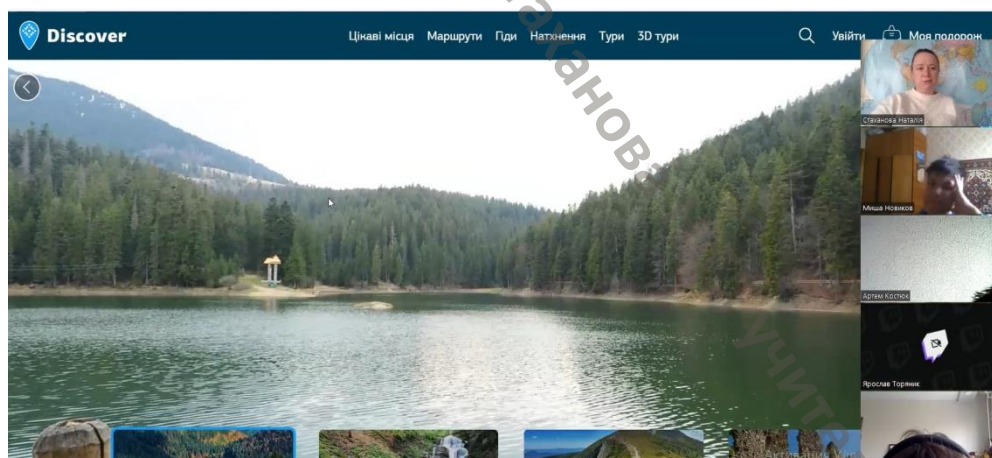

Рис.5 Онлайн-тури – можливість постійно подорожувати

4. **Використання електронних карт та атласів** дозволяє використовувати актуальну інформацію, завдяки високій якості зображень інтерактивним елементам та можливостям масштабування, дозволяють краще візуалізувати географічні данні. Електронні карти та атласи доступні

на різних платформах та застосунках, що роблять навчання ще більш можливим та захоплюючим, а використання електронних карт у хмарних сервісах дозволяє одночасно кільком користувачам працювати над спільним творчим проектом.

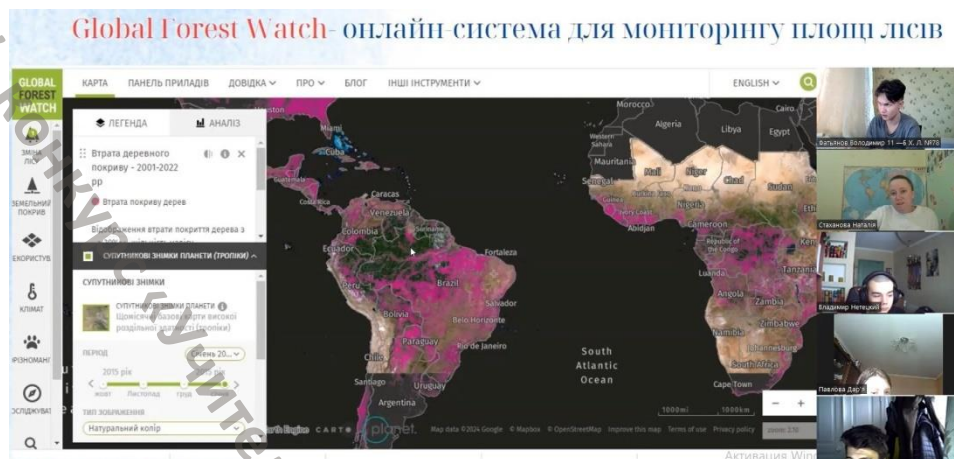

Рис.6 Електронні карти повинні бути присутніми на онлайн-уроках

5. *Використання ігрових методів навчання.* Ігрова діяльність створює сприятливу атмосферу на уроці для співпраці, взаємодії усіх учасників освітнього процесу, вирішення різноманітних завдань, пошуку нових знань та використання їх на практиці. Використання навчальних ігор та квестів дозволяє підвищувати мотивацію до вивчення географії. (рис.7)

Рис.7 Географічна гра «Світовий океан»

Вказані методи активізації інтересу сприяють створенню стимулюючого освітнього середовища, в якому кожен здобувач освіти проявляє активність, зацікавленість, тим самим підвищує мотивацію до вивчення географії.

2.3. Використання онлайн-сервісів та застосунків на уроках географії для підвищення мотивації навчання

Привернути увагу учнів до вивчення географії, здивувати їх – це лише початок виникнення інтересу, і досягти цього не так важко. Набагато важче утримати інтерес, зробити достатньо стійким, тому треба виховувати його постійно. Для цього на різних етапах доцільно використовувати онлайн-сервіси.

На підставі педагогічного спостереження різних типів уроків в усіх паралелях автором було створено перелік *10 онлайн-сервісів*, які виявилися найефективнішими для підвищення мотивації здобувачів освіти.

1. Google Earth надає можливість знаходити необхідні географічні об'єкти та інформацію про них, вимірювати відстані та визначати географічні координати тощо.

Режим доступу: <https://www.google.com.ua/intl/ru/earth>

2. Ventusky – онлайн-погодний сервіс, що відображає в режимі реального часу анімовану карту різних метеорологічних явищ.

Режим доступу: <https://www.ventusky.com/>

3. Mapillary – програма-аналог Google Earth. Сервіс корисний для підготовки та проведення уроків, містить панорамні фотографії безлічі географічних об'єктів та дає можливість розглядати панорами лінійно.

Режим доступу: <https://www.mapillary.com/>

4. Worldometer – сервіс, який відображає динаміку зміни чисельності населення та інших демографічних і соціальних процесів в будь-якій з країн світу.

Режим доступу: <https://www.worldometers.info/>

5. Earthcam.com – онлайн-сервіс, на якому зібрана колекція вебкамер встановлених у різних країнах світу,

Режим доступу: <https://www.earthcam.com/>

6. Seterra Online - сервіс, що містить велику базу онлайн-вікторин різного рівня складності.

Режим доступу: <https://online.seterra.com/>

7. LearningApps.org - сервіс, який містить значну базу цікавих інтерактивних завдань з географії.

Режим доступу: <https://learningapps.org/>

8. Nationalgeographic.com – портал національного географічного товариства, на якому представлений великий вибір інтерактивних завдань та карт, допомогою яких можна здійснювати віртуальні мандрівки.

Режим доступу: <https://www.nationalgeographic.com/>

9. Wordwall – інтерактивний навчальний застосунок за допомогою якого можна створювати інтерактивні вправи для навчання.

Режим доступу: [https://wordwall.net/uk /](https://wordwall.net/uk/)

10. Електронні карти та атласи

Режим доступу <https://dc.kgf.com.ua/>

Режим доступу <https://new.osvitanet.com.ua/heohrafiia/>

Інтерактивна карта України

Режим доступу: <https://explore-ukraine.fun/geo/landing/>

Використання інтерактивних онлайн-ресурсів відкриває перед здобувачами освіти можливості активно досліджувати світ та розширювати свої знання з географії.

2.4. Створення інтерактивних плакатів в сервісі Thinglink як ефективний засіб підвищення мотивації вивчення географії

Ще одним ефективним засобом підвищення мотивації є створення та використання інтерактивних плакатів.

Використання інтерактивних плакатів на уроках географії має багато переваг:

1. Краще сприйняття нового матеріалу, тому що інтерактивний плакат має значну візуалізацію (зображення, графіки, діаграми, відео тощо), це допомагає візуалізувати складні географічні процеси та явища.

2. Активна участь у освітньому процесі. Учні можуть самостійно створювати плакати на обрані теми або ж співпрацювати з однокласниками. Такий підхід сприяє розвитку творчих навичок, самостійності та відповідальності за своє навчання.

3. Швидке повторення вивченого матеріалу, оскільки інтерактивний плакат легко можна розмістити на сайті (як приклад, на сторінці освітньої платформи HUMAN) або в блозі, доступ відкритий, тому учасники освітнього процесу мають можливість ним скористатися у зручний час.

4. Інтеграція різних видів навчальної діяльності: інтерактивний плакат дозволяє поєднувати перегляд відеоматеріалів, читання інформації, прослуховування аудіо або виконання завдань. Це допомагає урізноманітнити навчальний процес та задовольнити потреби здобувачів освіти з різними стилями навчання.

5. Підвищення мотивації до навчання, оскільки навчальний матеріал подається у нестандартній формі – це викликає інтерес, тому що до створення такого плакату залучаються самі здобувачі освіти.

Інтерактивні плакати можна створити за допомогою ресурсу ThingLink (режим доступу <http://www.thinglink.com/>), який, по-перше, зробить урок цікавим та незабутнім, а по-друге, дозволить зібрати та систематизувати увесь матеріал, який вчитель використовував на своїх уроках під час вивчення тієї чи іншої теми. Цей сервіс стане помічником для здобувачів освіти, які навчаються асинхронно або при підготовці до НМТ.

ThingLink – це сервіс, який дозволяє створювати мультимедійні плакати, «живі картинки», на які наносяться інтерактивні маркери та мітки (текст, відео, зображення, покликання на інші ресурси).

Сервіс допомагає в одному зображенні поєднати матеріали з однієї або різних тем, здійснити інтеграцію навчальних предметів, забезпечити високий

рівень наочності під час вивчення нового матеріалу, ефективно провести узагальнююче повторення, створити оптимальні умови для самостійної або групової роботи учнів, провести інтерактивні вікторини.

Приклад інтерактивного плакату на тему «Літосфера» з використанням сервісу ThingLink, приведено на рисунку 8 та рисунку 9.

Рис.8 Загальний вигляд інтерактивного макета «Літосфера»

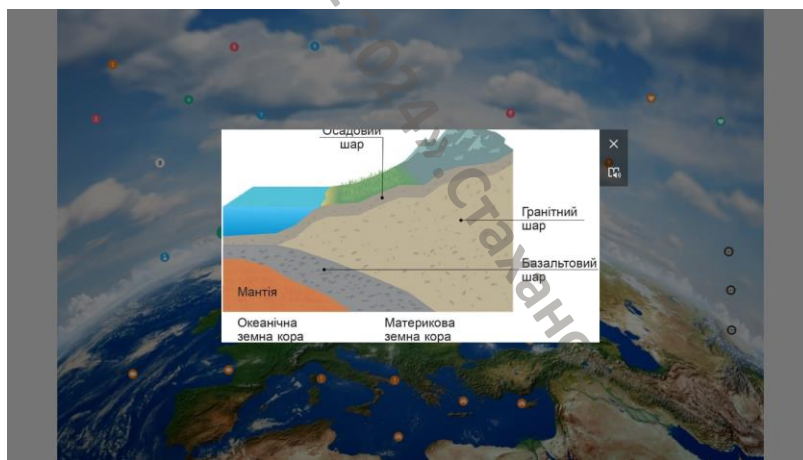

Рис.9 Приклад відкриття інтерактивної вкладки плакату

ВИСНОВКИ

Мотивація вивчення географії є складною проблемою, яка потребує спеціального підходу та врахування індивідуальних особливостей кожного здобувача освіти. Для ефективного підвищення зацікавленості предметом необхідно використовувати різноманітні методи та підходи, що сприяють розвитку пізнавальної активності до вивчення географії та всебічний розвиток здобувачів освіти.

Одним із ключових аспектів підвищення мотивації є створення зв'язку між теоретичним матеріалом та його практичним застосуванням. Здобувачам освіти важливо бачити, яким чином географічні знання можуть бути корисними у повсякденному житті, майбутній професійній діяльності.

Використання сучасних технологій, застосування інтерактивних методів та ігрових елементів дозволяють створити сприятливе, цікаве та яскраве навчальне середовище, яке сприяє активному залученню усіх здобувачів освіти, розширенню нових знань та подальшому розвитку вмінь.

Підтримка мотивації учнів до вивчення географії є досить важливою, особливо у воєнний час та в умовах онлайн-навчання. Розглянуті прийоми та методи можуть бути використані в практичній діяльності вчителів географії для оптимізації освітнього процесу у синхронному та дистанційному форматах та досягнення кращих результатів здобувачів освіти.

Використання зазначених онлайн-сервісів відбувалося протягом останніх 3-х років, під час яких здійснювалося спостереження за змінами у мотивації та активності учнів. Спостереження показало, що саме ці онлайн-сервіси виявилися найбільш ефективними у підвищенні мотивації та активності учнів.

Розглянуті методи дозволяють не тільки підвищити мотивацію в учнів до вивчення географії, а дозволяють подолати освітні втрати, шляхом повторення та закріплення пройденого матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний стандарт загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
2. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Кравченко, І. О. (2013). Формування мотивації до навчання географії засобами інтерактивних технологій. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогіка, психологія, 2(14), 123-126.
4. Мироненко Л. Л. «Жива географія» як шлях до дієвої мотивації учнів / Л. Л. Мироненко // Освітні й наукові виміри географії та туризму: матер. II Всеукраїнської науково-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 26 квітня 2019 р.) / відп. ред. О. А. Федій. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. – С. 27-31.
5. Плотникова, І. В. (2016). Особливості формування мотивації навчання географії учнів старших класів. Географія та туризм, 35, 72-76.
6. Подгорний В. Психолого-педагогічні засади посилення мотивації вивчення географії учнями старших класів в умовах навчання онлайн (воєнного часу). Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2023. 74с.
7. Спасьонова, С. О., Король, О. М., & Корнус, О. Г. (2022). Методи та прийоми розвитку мотиваційної сфери учнів на уроках географії. Наукові записки Малої академії наук України, (3), 117-125.

Відеоматеріали учителя географії Стаханової Н.Г.

1. Майстер-клас «Географічний простір України» (посилання на майстер-клас: https://youtu.be/wf_8uC5z1WY)
2. Урок географії (6 клас) на тему: «Узагальнення та систематизація знань з теми «Літосфера» (посилання на урок: <https://youtu.be/6-HUKce55XM>)
3. Урок географії (11 клас) на тему: «Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство – природа». Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики». (посилання на урок: <https://youtu.be/DpuEc9M-lm8>)

Практична робота

Порівняння клімату Африки і Південної Америки за кліматичними
картами і кліматограммами (7 клас)

[https://docs.google.com/document/d/1a2-
BsTbT4Yzwdo5iJ6_eqel9DZYJO4EI859eBWPeAhA/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/document/d/1a2-BsTbT4Yzwdo5iJ6_eqel9DZYJO4EI859eBWPeAhA/edit?usp=sharing)

Дослідження

Обґрунтування водної ренти (8 клас)

[https://docs.google.com/presentation/d/1MER0m8UnLpegO1nksYJrBM2wil3udz
cQ4zKB6i2CkgY/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/presentation/d/1MER0m8UnLpegO1nksYJrBM2wil3udz
cQ4zKB6i2CkgY/edit?usp=sharing)

Правила роботи з сервісом ThingLink

1. Для роботи з сервісом необхідно зареєструватися на офіційному сайті сервісу. Під час реєстрації можливо використати електронну пошту або соціальні мережі (Google, Facebook). Після успішної реєстрації користувач може входити в систему, використовуючи свої облікові данні.

2. Створення контенту передбачає завантаження зображення або відео, яке буде базовим фоном для інтерактивного контенту; додавання міток (додавання тексту, посилання, відео, аудіо, інтерактивні елементи або інші медіа-ресурси); налаштування міток (заголовок, опис, зміна положення мітки тощо).

3. Збереження проєкту здійснюється після того, як завершена робота над його створенням та з метою недопустимості втрати внесених змін. Після цього можна опублікувати інтерактивний контент, зробивши його доступним для інших користувачів.

4. Поділ посиланням на проєкт можливий через електронну пошту, соціальні мережі та месенджери.

5. У будь-який час можна повернутися до проєкту для редагування міток, додавання нових елементів або зміни налаштувань. Після внесення змін необхідно проєкт зберегти і оновити його, щоб відвідувачі бачили актуальну версію.

6. При використанні сервісу необхідно переконатися, що зображення, відео та інші матеріали, які використовуються у проєкті, не порушують авторські права.

7. Thinglink надає велику кількість навчальних матеріалів, включаючи відеоуроки, статті та FAQ, які допоможуть користувачам освоїти роботу з сервісом.

Дотримуючись цих правил, ви зможете ефективно використовувати Thinglink для створення інтерактивного та залучаючого контенту.